

Jednym z podstawowych elementów zlewni Kłodnicy, wywierających bezpośredni wpływ na rzekę są jej dopływy.

VATTENFALL

Kłodnica – na lewo patrz!

Dolina Kłodnicy

Kłodnica posiada dobrze rozwiniętą sieć dopływów. Do ważniejszych dopływów Kłodnicy należą: prawobrzeżne – Potok Bielszowski (Kochłówka), potok Czarniawka, potok Guido, Bytomka, Drama i Potok Toszecki, lewobrzeżne – Ślepiotka, potok Jamna, potok Promna, Jasienica (Chudowski), Ostropka i Kozłówka.

fakt, że lewa strona zlewni znajduje się pod zdecydowanie mniejszym wpływem antropogenicznym. Większość lewobrzeżnych dopływów przepływa przez tereny zielone i/lub niewielkie gminy pozbawione ciężkiego przemysłu.

Ślepiotka jest pierwszym, położonym najbliższej źródeł, lewobrzeżnym dopływem Kłodnicy. Płyne równoległe do Kłodnicy, przepływając przez dzielnice Katowic: Ochojec, Ligotę, Piotrowice i Panewniki. Zbiera głównie wody deszczowe, a także niewielkie ilości ścieków bytowych. W przekroju ujściowym wody są czyste i przejrzyste.

Potok Jamna jest największym lewobrzeżnym dopływem Kłodnicy. Przepływa przez Mikołów, a do Kłodnicy uchodzi w Rudzie Śląskiej powyżej dzielnicy Hałęmba. Jeszcze do niedawna należał do najbardziej zanieczyszczonych dopływów, przypominając bardziej ściek niż naturalny potok. Wpływając do Kłodnicy powodował jej zanieczyszczenie do tego stopnia, że wody stawały się mętne i nieprzejrzyste, a zanieczyszczenie związkami organicznymi gwałtownie wzrastało. Zmieniło się to pod koniec 2005 roku, kiedy w Mikołowie uruchomiona została gminna oczyszczalnia ścieków. Obecnie wody w potoku są czyste i klarowne. Można powiedzieć, że stanowią „pozytywny zastrzyk” dla Kłodnicy.

Potok Promna jest jednym z czystszych dopływów Kłodnicy. Jego wody w przekroju ujściowym są czyste, klarowne, pozbawione zawiesin. Potok przepływa przez sołectwa Mikołowa: Mokre, Śmiłowice,

Potok Jamna po uruchomieniu oczyszczalni ścieków w Mikołowie.

Lewobrzeżne dopływy Kłodnicy w porównaniu do dopływów prawobrzeżnych charakteryzują się niewielkimi rozmiarami i przepływami, co przekłada się na ich mniejsze oddziaływanie na Kłodnicę. Dopływy te wyróżniają się jednak wspólną ważną cechą, a mianowicie są CZYSTE!! Wpływ na ten stan ma zapewne

Borową Wieś oraz Paniówki w gminie Gieraltowice. Głównie są to tereny zielone i rolnicze. Z uwagi na występujące na terenie Paniówek szkody górnicze, część koryta potoku została poddana regulacji, polegającej na wybetonowaniu dna i brzegów. Tuż przed ujściem do Kłodnicy potok wpływa do rozlewiska WN42, powstałego również wskutek szkód górniczych. Tworzenie się rozlewisk na trasie przepływu cieków wodnych, tak jak ma to miejsce na potoku Promnej, jest zjawiskiem na ogół pozytywnym. Rozlewiska działają jak naturalne biologiczne oczyszczalnie wód, a dodatkowo – dzięki wytrąceniu prędkości przepływu wód – zawiesiny unoszące się w toni wodnej mają możliwość sedymentacji.

Potok Jasienica (Chudowski) zanim wpłynie do Kłodnicy łączy się z kilkoma

Pamiętaj, że...

Zlewnia - jest to całość obszaru, z którego wody spływają do danej rzeki (jeziora, bagna itp.) lub jej fragmentu. Zlewnia dotyczy zarówno wód powierzchniowych, jak i podziemnych.

Dorzecze - obszar, z którego wody powierzchniowe spływają do systemu jednej rzeki, zwanej rzeką główną. Granicą dorzecza jest dział wodny.

Dopływ - rzeka lub mniejszy ciek wodny, który nie uchodzi bezpośrednio do morza, ale do innej rzeki - rzeki głównej. Ponadto dopływy posiadają swoje własne dopływy - tworzą w ten sposób hierarchię sieci rzecznej: rzeka główna, dopływy pierwszego stopnia, drugiego, trzeciego, itd., która tworzy dorzecze i zlewnię.

mniejszymi potokami: Ornontowickim, Bujakowa, Beksza i Paniówki. Przeważnie potoki te przepływają przez tereny rolnicze i zielone. Jedynie Ornontowicki i Jasienica przepływają przez tereny miejskie: Potok Ornontowicki przez Ornontowice, a Jasienica przez Chudów. W odcinku ujściowym wody są czyste i przejrzyste, a dodatkowo w ostatnim czasie zaobserwowano w potoku obecność drobnych rybek. Może jest to znak nadchodzących zmian na lepsze?

Pomóżmy Kłodnicy!

Vattenfall (dawniej Górnośląski Zakład Elektroenergetyczny S.A. w Gliwicach), zainicjował realizację programu z zakresu ochrony środowiska pod nazwą „Przyjazna Kłodnica”.

Obecnie Program „Przyjazna Kłodnica” zrzesza 10 gmin i 12 instytucji, które zadeklarowały wolę współdziałania na rzecz oczyszczenia rzeki Kłodnicy i jej dopływów. Koordynatorem Programu „Przyjazna Kłodnica” jest Instytut Ekologii Terenów Uprzemysłowionych w Katowicach.

Kłodnicy i innym zanieczyszczonym rzekom, nie tylko na Śląsku, możemy pomóc wszyscy! Dlatego zapraszamy wszystkie szkoły, uczniów i nauczycieli do wspólnego działania. Pomóżmy Kłodnicy! Jesteście w stanie przez organizowane w swoich miejscowościach inicjatywy podnosić poziom wiedzy ekologicznej społeczności lokalnych. Ponieważ najważniejsze jest aktywne działanie, zorganizujemy wspólnie akcję „Dzień dla Kłodnicy”.

Informacje na temat rzek zlewni Kłodnicy znajdziecie w kolejnych numerach „Zielonej Ligi” oraz na stronie internetowej Programu „Przyjazna Kłodnica” – www.ietu.katowice.pl/klodnica. W „Zielonej Lidze” i na stronie internetowej będziemy zamieszczać materiały, które mogą się Wam przydać w trakcie organizacji szkolnego Dnia dla Kłodnicy.

WANDA JAROSZ – Instytut Ekologii Terenów Uprzemysłowionych

Tekst i zdjęcia:
MONIKA DZIAŁOSZYŃSKA-WAWRZKIEWICZ
Instytut Ekologii Terenów Uprzemysłowionych